

PORESKA PRAKSA

ZA DECEMBAR 2015. GODINE

Mišljenja

PDV	2 - 9
Porez na dobit pravnih lica	10 - 15
Porez na dohodak fizičkih lica	16 - 17
Ostalo (drugi propisi).....	18 - 23

POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

Mjesto prometa usluga ekonomske propagande (u slučaju kada usluge pruža ino lice domaćem licu)

Broj: 03/2-19294/2-15

Podgorica, 24. decembar 2015. godine

Član 3 Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01, ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15) propisuje da je predmet oporezivanja promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu, kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Član 12 stav 2 Zakona o porezu na dodatu vrijednost propisuje da ako strano lice koje vrši isporuku proizvoda, odnosno usluga u Crnoj Gori ne imenuje poreskog zastupnika, tada je obveznik plaćanja PDV primalac tih proizvoda odnosno usluga.

Shodno članu 17 stav 1 Zakona o porezu na dodatu mjestom izvršenog prometa usluga smatra se mjesto u kojem poreski obveznik, koji pruža usluge, ima svoje sjedište ili poslovnu jedinicu iz kojeg obavlja usluge ili stalno, odnosno uobičajeno prebivalište, ako nema sjedište ili poslovnu jedinicu.

Međutim, propisani su i izuzeci od ovog pravila. Član 17 stav 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, propisuje da se na usluge inženjera, advokata, notara, revizora, računovođa, tumača, prevodilaca i drugih sličnih usluga savjetovanja, usluge elektronske obrade podataka i pružanja informacija, uključujući i informacije o poslovnim postupcima i iskustvima, usluge ekonomske propagande i telekomunikacije, oporezuju prema mjestu primaoca usluge.

Dakle, u situaciji kada ino lice pruža usluge domaćem licu i kada se radi o uslugama koje se oporezuju prema mjestu primaoca usluge, u tom slučaju PDV obveznik je domaće lice kome je pružena usluga i isto je u obavezi da obračuna i plati PDV na fakturama koje mu ispostavlja strano lice.

Tehnika obrnutog zaračunavanja PDV-a se primjenjuje kada strano lice koje vrši isporuku proizvoda, odnosno usluga u Crnoj Gori ne imenuje poreskog zastupnika, pa PDV plaća primalac tih proizvoda, odnosno usluga (član 12 tačka 2 zakona) i kada je mjesto oporezivanja usluga određeno prema mjestu primaoca usluge (član 17 stav 3).

Kod tehnike obrnutog zaračunavanja PDV, domaće lice je u obavezi da na osnovu primljenog računa od ino lica, sačini račun, obračuna PDV i iskaže ga u knjigama izdatih i primljenih računa, što znači da primalac usluga - obveznik PDV-a ima pravo da svoj izlazni PDV umanjí za iznos PDV-a koji je platio (obračunao) kao primalac usluge. Na svom računu primalac usluga obavezno stavlja napomenu da se radi o uslugama koje je pružilo strano lice, te da je prema članu 17 stav 3 Zakona ,obveznik PDV primalac usluge, odnosno rezidentno lice i dužno je da ga spoji sa računom koji mu je poslao pružalac usluga. Ovi obračunati iznosi se iskazuju u mjesečnoj prijavi za obračun PDV-a Obrascu "PR PDV -2", u koloni 18 - PDV na usluge inostranih lica - unijeti ukupan iznos PDV kojeg plaća, odnosno obračunava primalac usluge i kao ulazni i izlazni PDV. Uplatni račun za plaćanje poreza na usluge ino lica je: 820-15112-21 - Porez na dodatu vrijednost na usluge stranih lica.

Dakle, ukoliko ino lice pruža usluge domaćem licu, a iste su u vezi ekonomske propaganda-reklame, domaće lice je u obavezi da obračuna i plati PDV prema članu 12 stav 2 i članu 17 stav 3 Zakona. Ova vrsta prihoda koje domaće lice plaća nerezidentnom pravnom licu, nije predmet oporezivanja porezom po odbitku, na šta upućuju odredbe člana 29 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br. 40/08, 86/09 ... 61/13).

Mjesto prometa usluga istraživanja tržišta

Broj: 03/2- 19409/4-15

Podgorica, 28. decembar 2015. godine

Shodno članu 17 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 9/15) mjestom izvršenog prometa usluga smatra se mjesto u kojem poreski obveznik, koji pruža usluge, ima svoje sjedište ili poslovnu jedinicu iz kojeg obavlja usluge ili stalno, odnosno uobičajeno prebivalište, ako nema sjedište ili poslovnu jedinicu. Ovo je opšte pravilo.

Međutim, propisani su i izuzeci od ovog pravila. Tako je članom 17 stav 3 navedenog zakona propisano da se kod usluga navedenim pod tačkom 1-10 navedenog člana, mjestom izvršenog prometa smatra mjesto sjedišta, odnosno prebivališta ili stalnog boravka primaoca usluge. Prema tome, crnogorski PDV obveznik, kod fakturisanja ovih usluga nerezidentnom pravnom licu ne obračunava PDV, s pozivom na član 17 stav 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Prema jednostavnoj definiciji, istraživanje tržišta je unaprijed osmišljeni (planirani) proces prikupljanja i analiziranja podataka, u svrhu pružanja informacija bitnih za donošenje marketinških odluka o upravljanju marketingom. Što znači da po prirodi stvari usluga istraživanja tržišta obuhvata kumulativno usluge prikupljanja podataka, obradu analiza i interpretacija prikupljenih podataka i sastavljanje izvještaja istraživanja, bitnih za donošenje marketinških odluka. Član 17 stav 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, odnosi se na usluge inženjera, advokata, notara, revizora, računovođa, tumača, prevodilaca i drugih sličnih usluga savjetovanja, usluge elektronske obrade podataka i pružanja informacija, uključujući i informacije o poslovnim postupcima i iskustvima i usluge ekonomske propagande. Dakle, mišljenja smo da se i usluga istraživanja tržišta može podvesti pod usluge koje se prema članu 17 stav 3 zakona oporezuju prema mjestu primaoca usluge, a to je u ovom slučaju inostranstvo.

Mjesto prometa usluga posredovanja

Broj: 03/7 –19681 /2-15

Podgorica, 29. decembar 2015. godine

Prema članu 8 Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i "Sl. list Crne Gore", br. 16/07 ... 29/13, 09/15) promet usluga predstavlja obavljanje, napuštanje, odnosno dopuštanje svake radnje u okviru obavljanja djelatnosti, a koje ne predstavljaju promet proizvoda u smislu člana 4, 5 i 6 ovog zakona.

Članom 10 navedenog zakona je propisano da kada poreski obveznik, prilikom prometa usluga, radi u svoje ime, a za račun drugog lica, smatra se da te usluge prima i obavlja lično poreski obveznik.

Mjestom izvršenog prometa usluga posredovanja prema članu 17 stav 4 Zakon o porezu na dodatu vrijednost, smatra se mjesto isporuke proizvoda, odnosno osnovne usluge za koje je izvršeno posredovanje.

Izuzetak od navedenog su usluge posredovanja kod nepokretnosti shodno odredbama člana 17 stavu 2 tačka 1 navedenog zakona, gdje se mjestom izvršenog prometa usluga smatra mjesto u kome se nepokretnost nalazi.

Takođe, izuzetak od navedenog je promet usluga koje obavljaju zastupnici ili posrednici u ime i za račun drugog lica, ako su te usluge u vezi sa uslugama iz člana 17 stav 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, gdje je mjesto njihovog oporezivanja određeno prema mjestu njihovog primaoca. Dakle, ukoliko je mjesto isporuke glavne usluge za koju se vrši posredovanje u inostranstvu, crnogorski obveznik PDV za usluge posredovanja ne obračunava PDV.

Poreski tretman troškova nastalih korišćenjem sredstava poreskog obveznika u neposlovne svrhe (korišćenje službenog vozila za ličnu upotrebu)

Broj: 03/2-18081/2-15

Podgorica, 07. decembar 2015. godine

Prema članu 5 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/02, ... 79/05 i "Službeni list CG", br.64/08 i 9/15) upotreba proizvoda u neposlovne svrhe, smatra se ako poreski obveznik koristi proizvode koji su dio njegovih sredstava i upotrijebi ih za lične potrebe i za potrebe svojih zaposlenih, otuđi ih bez naknade ili uz naknadu, odnosno iskoristi u svrhe koje nijesu u funkciji obavljanja njegove djelatnosti. Takva upotreba, odnosno otuđenje, smatra se prometom proizvoda izvršenim uz naknadu, te podliježe obračunu i plaćanju PDV-a.

Takođe, je članom 21 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/02 ... 79/05 i "Službeni list CG", br. 64/08 i 32/15) bliže određeno da izdaci na ime korišćenja proizvoda i usluga u neposlovne svrhe podliježu PDV, ako je poreski obaveznik pri nabavci proizvoda i usluga za te namjene ostvario odbitak ulaznog PDV-a.

Sa stanovišta Zakona o PDV, kad pravno lice zaposlenom stavlja na raspolaganje službeni automobil, postavlja se pitanje da li se troškovi, odnosno izdaci (goriva) na ime korišćenja vozila nastali na ime korišćenja vozila u poslovne ili neposlovne svrhe. Što bi značilo da bi pravno lice kao poreski obveznik PDV kod utvrđivanja svoje poreske obaveze bio dužan da na iznos izdataka kod korišćenja službenog vozila u neposlovne svrhe, obračuna izlazni PDV, ukoliko je na isti imao pravo na odbitak ulaznog PDV kod nabavke goriva. Napominjemo, da je članom 37 stav 5 tačka 1 Zakon o porezu na dodatu vrijednost propisano da poreski obveznik ne smije odbiti ulazni PDV: od putničkih automobila i motocikala, goriva i maziva i rezervnih djelova i usluga usko povezanih sa njima, osim za vozila koja su namijenjena za: dalju prodaju, iznajmljivanje (rent-a-car), prevoz lica i dobara (taxi) i obuku vozača za upravljanje navedenim prevoznim sredstvima.

Odredbama člana 14 stav 1 i 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Službeni list CG", br. 86/09 ... 60/14) propisano je da se pod ličnim primanjem smatra prihod koji poreski obveznik ostvari od zaposlenja kao i prihodi ostvareni po drugom osnovu, koji su, u skladu sa ovim zakonom, upodobljeni sa radnim odnosom. Prema stavu 4 istog člana zakona ličnim primanjima smatraju se i primanja ostvarena u obliku bonova, akcija ili robe, činjenjem ili pružanjem pogodnosti, opraštanjem duga, kao i pokrivanjem rashoda poreskog obveznika novčanom naknadom ili neposrednim plaćanjem. Prema tome, poslodavac kao isplatilac prihoda, poklonodavac, vrši obračun i obustavu poreza na dohodak fizičkih lica po stopi od 9%, odnosno 13%, što znači da se kroz poslovne knjige evidentira obaveza za plaćanje poreza i trošak za plaćeni iznos poreza.

Prema članu 18a Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje "Službeni list CG", br. 13/07 ... 08/15) doprinosi se ne plaćaju na lična primanja ostvarena u obliku robe, poklona i kod činjenja ili pružanja pogodnosti zaposlenom, osim ako se ta lična primanja daju kao kompenzacija za neisplaćenu zaradu.

U izvještaju "IOPPD" ovaj obračun poreza se iskazuje pod šifrom 079-Ostale naknade na koje se plaća samo porez na dohodak fizičkih lica.

Dakle, ovdje nije od uticaja činjenica da li se službeno vozilo daje na raspolaganje zaposlenom 24 časa ili u toku radnog vremena već činjenica da li se kod korišćenja službenog vozila čine određene pogodnosti zaposlenom (samostalna vožnja u privatne svrhe, korišćenje vozila u neku drugu upotrebu), pa je pravno lice u obavezi da na iznos izdataka (gorivo i dr. troškovi) u te svrhe obračuna porez na dohodak.

Članom 11 Zakona o porezu na dobit ("Službeni list RCG", br. 65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br. 40/08, 86/09 ... 61/13) je propisano da se kao rashodi u poreske svrhe, ne priznaju troškove koje nijesu nastali u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i troškovi koji se ne mogu dokumentovati. Dakle, trošak firme koji je nastao kod činjenja navedenih pogodnosti ne smatra se rashodom u poslovne svrhe i poreski obveznik poreza na dobit je dužan da za iznos utvđenog troška izvrši korekciju kroz poresku prijavu Obrazac "PD" r.b. 7.

[Oporezivanje prihoda od izdavanja nepokretnosti u zakup i obaveza dostavljanja akata o pravnom poslu koji je predmet oporezivanja Poreskoj upravi](#)

Broj: 03/2- 18662/2-15

Podgorica, 16. decembar 2015. godine

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15) u članu 3 propisuje da je predmet oporezivanja promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu, kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Opšte pravilo je da je PDV obveznik zakupodavac dužan, da u skladu sa navedenim zakonskim odredbama, zakupcu izda račun sa obračunatim porezom na promet usluga davanja u zakup nepokretnosti po stopi od 19%.

Sa stanovišta odredbi Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br. 40/08, 86/09 ... 61/13), pravno lice koje ostvaruje prihode od izdavanja nepokretnosti u zakup je obveznik poreza na dobiti i dužan je da sačinjava i predaje Poreskoj upravi godišnji finansijski iskaz i prijavu poreza na dobit Obrazac

“PD” sa bilansom stanja i bilansom uspjeha i statističkim aneksom do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu. Sa podnošenjem poreske prijave poreski obveznik plaća poresku obavezu.

Prema članu 82 stav 2 Zakona o notarima ("Sl. list RCG", 68/05, "Sl. list Crne Gore", br. 49/08) notar je dužan da otpravak akta o pravnim poslovima na osnovu kojih se stiče, prestaje, prenosi ili ograničava pravo vlasništva ili drugo pravo na nepokretnostima, kao i o pravima za koje se vode javne knjige ili registri dostavi nadležnom državnom organu u skladu sa zakonom.

Nadležni državni organ iz stava 2 ovog člana dužan je da odluku o upisu u javne knjige ili registre koje vodi dostavi notaru i strankama.

Notar mora dostaviti poreskim organima otpravak akta o pravnom poslu koji je predmet oporezivanja.

Dakle, poreski obveznik koji ovjerava ugovor o zakupu kod notara, nema obavezu da Poreskoj upravi dostavlja kopiju akta, već je ta obaveza na notara.

Po

reski tretman prodaje tehnološki i ekonomski zaokružene cjeline koju čini nepokretnost, oprema, alat i inventar između dva pravna lica, pri čemu kupac nastavlja da obavlja istu djelatnost

Broj: 03/7 –19680/2-15

Podgorica, 29. decembar 2015. godine

Način i postupak povećanja osnovnog kapitala je propisan odredbama Zakona o privrednim društvima.

Što se tiče oporezivanja PDV-om, shodno članu 7 Zakona o PDV-u („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/06 i „Sl. list CG“, br. 16/07 ... 29/13, 09/15) propisano je da se prometom proizvoda, ne smatra prenos cjelokupne imovine ili dijela imovine sa ili bez naknade ili kao ulog, ukoliko sticatelj imovine, koji je poreski obveznik ili je izvršenjem prenosa postao poreski obveznik, nastavi da obavlja istu djelatnost. U tom slučaju smatra se da sticatelj imovine stupa na mjesto njenog prenosioca i dužan je da za stečene nepokretnosti izvrši ispravku ulaznog PDV –a na način utvrđen članom 39 ovog zakona.

Shodno članu 10 stav 3 Pravilnika o primjeni zakona o PDV-u propisano je da ako društvo unosi imovinu u drugo društvo radi se o oporezivoj isporuci.

Članom 12 Pravilnika je propisano da se isporukom proizvoda smatra i otuđenje preduzeća ili dijela preduzeća koji čini privrednu cjelinu.

Ako u slučaju iz stava 1 ovog člana sticalac može u cjelosti odbiti obračunati PDV pri ulazu, otuđenje preduzeća ili dijela preduzeća koje čini privrednu cjelinu, ne oporezuje se.

Dakle, citiranim odredbama zakona je propisano oslobođenje od oporezivanja PDV-om prometa, odnosno prodaje tehnološki i ekonomski zaokružene cjeline koju čini nepokretnost, oprema, alat i inventar između dva pravna lica, ukoliko kupac nastavlja da obavlja istu djelatnost.

PDV registracija fizičkih lica

Broj: 03/2- 19209/2-15

Podgorica, 24. decembar 2015. godine

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15) u članu 3 propisuje da je predmet oporezivanja promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu, kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Prema odredbi člana 13 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost poreski obveznik je lice koje obavlja bilo koju poslovnu djelatnost, proizvodnu, trgovinsku, uslužnu i profesionalnu djelatnost.

Članom 55 Zakona o porezu na dodatu vrijednost je propisano da je poreski obveznik dužan da obavijesti poreski organ o početku, izmjeni i prestanku obavljanja djelatnosti za koju je obavezan da obračunava i plaća PDV, ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno.

Lice koje po prvi put postaje, odnosno može postati poreski obveznik dužno je poreskom organu podnijeti prijavu za registraciju, najkasnije do 20 dana kalendarskog mjeseca koji slijedi mjesec u kojem je izvršilo, odnosno postoji vjerovatnoća da će izvršiti promet proizvoda, odnosno usluga u visini koja prelazi iznos od 18.000 eura. Svojestvo poreskog obveznika se stiče danom koji poreski organ utvrdi u rješenju o registraciji za PDV, koje izdaje u roku od sedam dana od prijema prijave.

Svako lice koje raspolaže proizvodima za koje se po ovom zakonu smatra da promet tih proizvoda obavlja poreski obveznik u okviru obavljanja djelatnosti, dužno je poreskom organu podnijeti prijavu za registraciju, u roku od 15 dana od dana sticanja prava raspolaganja proizvodima.

Član 131 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost PDV ("Službeni list RCG", 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br. 64/08 i 30/13) propisuje da pravno, odnosno fizičko lice stiče status obveznika za PDV danom upisa u registar obveznika za PDV, o čemu poreski organ odlučuje rješenjem.

U skladu sa navedenim, obavezu da izvrši PDV registraciju ima fizičko lice ukoliko po osnovu obavljanja oporezivog prometa proizvoda i usluga ostvari promet iznad 18.000 eura za 12 uzastopnih mjeseci ili kraći period, pri čemu samostalnost, trajnost i namjera ostvarivanja prihoda moraju postojati istovremeno.

Pravo poljoprivrednika koji nijesu obveznici PDV-a da paušalnu naknadu u visini 5% od otkupne vrijednosti odbiju kao ulazni PDV

Broj: 03/2- 18402/2-15

Podgorica, 10. decembar 2015. godine

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05, "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15) u članu 43 propisao je da su poreski obveznici za koje je izvršen promet poljoprivrednih i šumskih proizvoda, odnosno usluga od strane poljoprivrednika, koji nije obveznik PDV-a, dužni u vrijednost (cijenu) tog prometa uračunati iznos paušalne nadoknade u visini 5% od otkupne vrijednosti proizvoda, odnosno usluga. Poreski obveznici imaju pravo da paušalnu nadoknadu odbiju kao ulazni PDV, ali samo

ukoliko je taj poljoprivrednik prethodno pribavio saglasnost nadležnog poreskog organa da mu se priznaje pravo na paušalnu nadoknadu.

Shodno odredbama člana 130 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/02 ... 16/06, "Službeni list CG", br. 64/08,30/13,32/15) imaoci odobrenja ako žele ostvariti pravo na paušalnu naknadu moraju dostaviti kupcu kopiju odobrenja, koje kupac mora čuvati zajedno sa računom koji izdaje prodavcu-poljoprivredniku. Inače, račun mora sadržati podatke propisane članom 32 Zakona, pri čemu se kao redni broj računa navodi redni broj iz evidencije izdavaoca računa, a paušalna naknada se na računu iskazuje isto kao PDV.

Ako poljoprivrednik nema odobrenje od poreskog organa da mu se priznaje pravo na paušalnu nadoknadu u tom slučaju privredno društvo koje vrši otkup dužno je da mjesečne isplate veće od 100 eura izvršene istom licu prijavi poreskom organu, do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec, shodno članu 14 Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja ("Službeni list CG", br. 29/13). Privredno društvo je takođe dužno da vodi evidenciju o vrsti i otkupnoj vrijednosti proizvoda, kao i o licima od kojih vrše otkup (prezime i ime, adresa, JMB).

Pravo na oslobođenje od plaćanja PDV-a po računima za zakup poslovnog prostora, u slučaju kada se kao zakupoprimac javlja konzularno predstavništvo

Broj: 03/7- 19112/2-15

Podgorica, 21. decembar 2015. godine

Član 25 stav 1 tačka 8 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 76/05, i "Sl. list Crne Gore", br. 16/07 ... 29/13, 09/15) propisano je da se PDV plaća po stopi 0% na proizvode i usluge namijenjene za:

- a) službene potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava,
- b) službene potrebe međunarodnih organizacija, ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom,
- c) lične potrebe stranog osoblja, diplomatskih i konzularnih predstavništava, uključujući i članove njihovih porodica,
- d) lične potrebe stranog osoblja međunarodnih organizacija, uključujući članove njihovih porodica, ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom;

Pravilnikom o načinu ostvarivanju prava na oslobađanje od plaćanja akcize i poreza na dodatu vrijednost za diplomatska i konzularna predstavništva i međunarodne organizacije („Sl. list RCG“ br. 74/04 i "Službeni list CG", br. 34/10,52/13,68/15) uređuje se način ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja akcize i poreza na dodatu vrijednost za proizvode i usluge koje nosioci prava, utvrđeni ovim pravilnikom, nabavljaju za službene i lične potrebe za vrijeme svog djelovanja, odnosno boravka u Crnoj Gori.

Oslobađanje od plaćanja poreza, za službene potrebe, mogu ostvarivati:

1. diplomatska i konzularna predstavništva koja djeluju u Crnoj Gori, **sa izuzetkom konzulata kojima rukovode počasni konzularni funkcioneri**, ako je ispunjen uslov uzajamnosti;

Nosioci prava, pravo na oslobađanje od plaćanja poreza ostvaruju na osnovu poreske identifikacione kartice, koju izdaje Poreska uprava (Centrala).

Poreska identifikaciona kartica izdaje se na osnovu liste nosilaca prava, koju Poreskoj upravi dostavlja Ministarstvo inostranih poslova, dok Ministarstvo inostranih poslova,

obavještava Poresku upravu o promjenama, koje se odnose na listu nosilaca prava, kao i o ograničenjima u pogledu uzajamnosti .

Nosioci prava, oslobođanje od plaćanja poreza, ostvaruju u trenutku isporuke proizvoda, odnosno usluga.

Nabavku proizvoda, odnosno usluga, bez plaćanja poreza, nosilac prava potvrđuje poreskom identifikacionom karticom.

Isporučilac proizvoda, odnosno usluga, dužan je da nosiocu prava za isporučene proizvode, odnosno usluge izda račun i da upiše broj poreske identifikacione kartice i napomenu da isporuka ne podliježe plaćanju poreza. Kod maloprodaje na računu se obezbjeđuje i svojeručni potpis nosioca prava.

U vašem slučaju ako zakupoprimac posjeduje poresku identifikacionu karticu, dovoljno je da na računu upišete broj kartice i napomenu da isporuka ne podliježe plaćanju poreza.

POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA

Subvencije prilikom zapošljavanja određenih kategorija nezaposlenih lica u nedovoljno razvijenim opštinama

Broj: 03/2- 19685/2-15

Podgorica, 29. decembar 2015. godine

Subvencije propisane Uredbom o subvencijama za zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica ("Sl. list Crne Gore", br. 11/12,40/13,55/14), shodno članu 1 može koristiti **poslodavac iz bilo koje opštine u Crnoj Gori** koji zaposli određene kategorije nezaposlenih lica a koja se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, a to su:

- lica sa najmanje 40 godina života;
- nezaposlena lica RAE populacije (Romi, Aškalije i Egipćani);
- lica koja se nalaze na evidenciji ZZZ duže od 5 godina;
- lica koja se zapošljavaju na izvođenju javnih radova;
- pripravnici koji nakon obavljenog pripravničkog staža zasnuju radni odnos na neodređeno vrijeme;
- lice sa stečenim visokim obrazovanjem nakon obavljenog stručnog osposobljavanja.
- lica za čijim je radom prestala potreba (tehno-ekonomski viškovi), a nalaze se na evidenciji Zavoda za zapošljavanje;
- lica koja se zapošljavaju radi obavljanja sezonskih poslova;
- nezaposlena lica sa preko 25 godina staža osiguranja, a korisnici su novčane naknade;
- lica koja se zapošljavaju u biznis zonama

Subvencije kojima se stimulišu poslodavci da zapošljavaju navedene kategorije nezaposlenih lica, propisane su u članu 3 Uredbe i sastoje se u tome što poslodavac ne plaća:

- doprinose za obavezno socijalno osiguranje koji se obračunavaju na teret poslodavca;
- doprinos za Fond rada; i
- porez na dohodak fizičkih lica koji se obračunava i obustavlja iz bruto zarade zaposlenog.

Ovdje nije uslov da je poslodavac novoregistrovano pravno lice.

Shodno članu 31b Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01, 12/02, 80/04 i "Sl. list CG", br. 40/08 ... 61/13) **novoo osnovano pravno lice u nedovoljno razvijenim opštinama**¹, koje na neodređeno vrijeme ili najmanje na pet godina zaposli lice koje se nalazi na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore duže od tri mjeseca, a koje ima prebivalište u nedovoljno razvijenoj opštini, oslobađa se obaveze plaćanja obračunatog i obustavljenog poreza iz zarade za tog zaposlenog, za period od četiri godine od dana zasnivanja radnog odnosa. U ovom slučaju se poslodavac ne oslobađa obaveze plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje i Fond rada. U izještaju IOPPD pod šifrom 084 –

¹ Pravilnik o utvrđivanju liste stepena razvijenosti jedinice lokalne uprave ("Službeni list", br. 61/13) ... (Nikšić, Žabljak, Ulcinj, Cetinje, Pljevlja, Kolašin, Mojkovac, Berane, Šavnik, Rožaje Bijelo Polje, Plav i Andrijevica).

zarade novozaposlenih lica u nedovoljno razvijenim opštinama se evidentira isplata zarade po ovom osnovu.

Odredbama navedenog člana propisano je i za koja se zaposlena lica ne može koristiti ova olakšica.

Prema odredbama člana 31a stav 2 i 3 Zakona o porezu na dobit pravnih lica poreski obveznik dužan je da za period korišćenja poreskog oslobođenja podnese nadležnom poreskom organu izjavu o bilo kojoj drugoj državnoj pomoći primljenoj tokom prethodnih fiskalnih godina, uključujući i oslobođenja iz člana 31b ovog zakona. Izjavu poreski obveznik podnosi istovremeno sa poreskom prijavom za porez na dobit.

Ako je poreski obveznik u periodu od 8 godina korisnik državne pomoći u skladu sa posebnim propisom, odnosno ostvario pravo na poresko oslobođenje plaćanja poreza na dobit i oslobođenje za novozaposlena lica u skladu sa posebnim propisom i/ili članom 31b ovog zakona, ukupan iznos poreskog oslobođenja ne može biti veći od 200.000,00 eura, kako je i propisano članom 31 Zakona o porezu na dobit pravnih lica. Istim članom propisano je i koja pravna lica se ne mogu smatrati novoosnovanim.

Bliži način korišćenja poreskog oslobođenja oblik i sadržinu zahtjeva i izjave propisuje Pravilnik o korišćenju poreskog oslobođenja po osnovu poreza na dobit pravnih lica i poreza na dohodak fizičkih lica u privredno nedovoljno razvijenim opštinama ("Sl. list Crne Gore", 04/14).

Kada se izdaci po osnovu ugovora o sponzorstvu priznaju kao rashod u poreske svrhe?

Broj: 03/2-18951/2-15

Podgorica, 21. decembar 2015. god.

Odredbama člana 14 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br. 40/08, 86/09 ... 61/13) propisano je da se izdaci za zdravstvene, obrazovne, naučne, vjerske, kulturne, sportske i humanitarne svrhe, kao i za zaštitu životne sredine, priznaju kao rashod u poreske svrhe najviše do 3,5% ukupnog prihoda. Dakle, mišljenja smo da se isplate koja se daje drugom pravnom licu mora dati isključivo za zdravstvene, obrazovne, naučne, vjerske, kulturne, sportske i humanitarne svrhe, kao i za zaštitu životne sredine i to pravnim licima koja su registrovana za obavljanje tih djelatnosti i za tu namjenu u skladu sa zakonom. Ukoliko taj iznos prelazi 3,5% ukupnog prihoda uključuje se u poresku prijavu poreza na dobit pravnih lica- Obrazac PD pod rednim brojem 17 i oporezuje se po stopi od 9%.

Ugovor o sponzorstvu, prema savremenoj poslovnoj praksi podrazumijeva ugovor kojim se utvrđuju prava i obaveze sponzora i sponzorisane strane. Primalac sponzorstva se na ovaj način obavezuje da pruži sponzoru određene reklamne ili propagandne usluge (oglašavanje, javna prezentacija sponzora, reklama), tako da obe strane u ovom partnerstvu imaju određeni (poslovni) interes.

Sponzorstvo podrazumijeva da onaj koga sponzorišete pruži vama protivuslugu, tj. reklamu.

Dakle, izdaci po osnovu ugovora o sponzorstvu, kojima se druga strana obavezuje da će izvršiti protivuslugu tj. reklamu, se priznaju kao rashod u poreske svrhe, pod uslovom da su direktno povezani sa promocijom poslovanja poreskog obveznika (prvenstveno da su

nastali kao oblik generalne promocije obveznika ili pojedinačne promocije njegovih određenih proizvoda i sl.).

Mišljenja smo, da je ispravno da se uplata sredstava na ime sponzorstva, od strane pravnog lica kao isplatioca, uplaćuje pravnom licu koji je organizator novogodišnjeg koncerta tj. Glavnom gradu (po Ugovoru o sponzorstvu), pa glavni grad umjetniku. Ukoliko je uplata izvršena direktno fizičkom licu, isplata će se tretirati kao isplata prihoda na ime ugovorene naknade, pod uslovom da postoji i odgovarajući ugovor. U tom slučaju utvrđuje se porez po odbitku u skladu sa članom 16 stav 1, članom 2 stav 2 i članom 46 stav 5 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br. 86/09... 62/13).

U svakom konkretnom slučaju, u skladu sa propisima kojima se uređuje poreska administracija, Poreska uprava, na osnovu podataka iz poslovnih knjiga i evidencija poreskog obveznika kao i svih činjenica i dokaza utvrđenih u postupku kontrole, utvrđuje da li su ispunjeni uslovi za priznavanje navedenih troškova u poreskom bilansu, odnosno da li su troškovi u određenom slučaju zaista nastali u svrhu neposredne promocije poslovanja obveznika ili imaju neki drugi karakter (npr. druge opšte usluge i sl.).

Poreski tretman sportskih saveza ukoliko obavljaju privrednu djelatnost

Broj: 03/2-17820/2-15

Podgorica, 01. decembar 2015. godine

Sportske organizacije prema Zakonu o sportu ("Sl. list Crne Gore", br. 36/11, 36/13) imaju status pravnih lica i registruju se u skladu sa odredbama ovog zakona.

Članom 6 Zakona o porezu na dobit pravnih lica "Službeni list RCG", br.65/01 ...80/04 i "Službeni list CG", br.40/08 ...61/13) je propisano da porez na dobit ne plaćaju sportski klubovi, sportska društva i savezi, ako su u skladu sa posebnim zakonom osnovane za obavljanje nedobitne djelatnosti.

Izuzetno, ako sportski društva i savezi obavljaju dobitnu djelatnost, ta lica su obveznici poreza na dobit za tu djelatnost (član 6 stav 2 ovog zakona).

Dakle, ukoliko sportski savezi obavljaju privrednu djelatnost, a prodaja sportske opreme jeste djelatnost sa ciljem da se ostvari profit, odnosno dobit, proizilazi da su iste obveznici poreza na dobit, u skladu sa članom 6 stav 2 navedenog zakona.

U članu 1 stav 2 Zakona o računovodstvu i reviziji ("Službeni list CG", br. 80/08 i 32/11) je propisano da se odredbe ovog zakona primjenjuju na pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i dio stranog društva. Odredbama člana 6 navedenog zakona je propisano da su pravna lica dužna da pripreme godišnje finansijske iskaze i konsolidovane iskaze sa stanjem na dan 31. decembar poslovne godine, i da ih predaju Poreskoj upravi do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

U tom slučaju sportski savez kao pravno lice je izjednačen sa ostalim pravnim licima koji obavljaju privrednu djelatnost. To znači da se na njega odnose odredbe Zakona o računovodstvu i reviziji, da je dužan da vodi poslovnu evidenciju za tu djelatnost u skladu sa računovodstvenim propisima (dvojno knjigovodstvo), sastavlja finansijski izvještaj u skladu sa Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list Crne Gore", br. 05/11) i podnosi ga poreskom organu. Takođe, je dužan da sačinjava i podnosi prijavu poreza na dobit pravnih lica "Obrazac PD" poreskom organu do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, sa bilansom stanja i bilansom uspjeha.

Sa stanovišta odredbi člana 13 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15) poreski obveznik je lice koje obavlja bilo koju poslovnu djelatnost, proizvodnu, trgovinsku, uslužnu i profesionalnu djelatnost. Prema odredbama člana 13 stav 6 navedenog zakona, državni organi, organi jedinica lokalne uprave, političke stranke, sindikati i komore ne samatraju se poreskim obveznicima, ako obavljaju poslove u okviru, svog djelokruga, odnosno ovlašćenja.

Plaćanja PDV prema članu 26 stav 1 tačka 7 Zakona o porezu na dodatu vrijednost su oslobođene usluge od javnog interesa, odnosno usluge vezane za sport i sportsko vaspitanje koje obavljaju neprofitne organizacije (savezi, udruženja i dr.).

Ukoliko pravna i fizička lica ispunjavaju uslove propisane odredbama ovog zakona, odnosno ukoliko njihov oporezivi prihod za uzastopnih 12 mjeseci ili kraći period prelaze propisani limit od 18.000€ i ukoliko tu djelatnost obavlja samostalno i trajno s namjerom ostvarivanja prihoda, u obavezi su da pokrenu postupak PDV registracije kod poreskog organa (član 13 i član 55 Zakona o PDV). Nakon dobijanja rješenja od poreskog organa, registrovani PDV obveznici, imaju obavezu da obračunavaju PDV na iznos naknade po osnovu oporezivog prometa proizvoda i usluga, koji iskazuju na svojim fakturama. Takođe, imaju obavezu da utvrđuju i plaćaju PDV obavezu po obračunskom periodu, iskazuju ga u mjesečnim prijavama ("PR PDV -2") koje predaju poreskom organu do 15-og u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

Lica koja nijesu PDV obveznici nemaju obavezu da obračunavaju PDV na svojim fakturama, nemaju obavezu da podnose mjesečne PDV prijave, nemaju pravo odbitka ulaznog PDV koji im je po fakturama zaračunao dobavljač, odnosno drugi poreski obveznik, već se obračunati PDV priznaje kao zavisni trošak i uvećava troškove poslovanja.

Dakle, sportski savez bi imao obavezu da pokrene postupak PDV registracije pred poreskim organom pod uslovom:

- ukoliko bi oslobođenje od plaćanja PDV sportskog saveza, od prodaje sportske opreme dovelo do narušavanja tržišne konkurencije;
- ukoliko tu djelatnost obavlja samostalno i trajno s namjerom ostvarivanja prihoda;
- i ukoliko bi njegov oporezivi promet za uzastopnih 12 mjeseci ili kraći period prelazio propisani limit od 18.000€.

Poreski tretman isplate kamata stranom pravnom licu (firma iz Crne Gore isplaćuje kamatu po osnovu zajma firmi sa sjedištem u Kipru)

Broj: 03/2- 18802/2-15

Podgorica, 16. decembar 2015. godine

Shodno članu 29 stav 1 tačka 2 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 80/04 i "Sl. list CG", br. 40/08 ... 61/13) obveznik poreza na dobit dužan je da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku po stopi od 9% na prihode isplaćene po osnovu kamata, koje se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu. Pri tome nije od uticaja činjenica da je nerezidentno pravno lice osnivač firme- isplatioca kamate kojoj je sjedište u Crnoj Gori. Sve ovo pod uslovom da nije drugačije propisano ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja zaključenog sa državom nerezidentnog pravnog lica.

Pošto u Vašem dopisu navodite da firma iz Crne Gore isplaćuje kamatu po osnovu zajma firmi sa sjedištem u Kipru, prilikom utvrđivanja mjesta oporezivanja prihoda te firme po osnovu kamate primijeniće se odredbe Ugovora između Socijalističke Federativne

Republike Jugoslavije i Republike Kipar o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu ("Sl. list SFRJ-Međunarodni ugovori" br. 02/1986) koji ima pretežnu važnost u odnosu na domaće poresko zakonodavstvo.

Naznačeni ugovor u članu 11 stav 2 propisao je da kamata koja se isplaćuje rezidentu druge države ugovornice može biti oporezovana i u državi ugovornici u kojoj nastaje, u skladu sa zakonom te države, ali tako razrezan porez ne može preći 10% od bruto iznosa kamate.

Dakle, imajući u vidu navedenu odredbu predmetnog ugovora zaključujemo da se u konkretnom slučaju utvrđuje porez po odbitku po stopi od 9% i uplaćuje na račun 820-12114-91, a zajmodavcu isplaćuje preostali iznos kamate.

Shodno odredbama člana 29a Zakona o porezu na dobit pravnih lica poreski organ dužan je da, na zahtjev nerezidentnog pravnog lica, izda potvrdu o porezu plaćenom u Crnoj Gori. Poreski organ o obračunatom porezu po odbitku nerezidentnog pravnog lica obavještava poreski organ u inostranstvu na njegov pisani zahtjev. Inače, rezidentni obveznik poreza po odbitku dužan je da nadležnom poreskom organu podnese izvještaj o uplaćenom porezu po odbitku (obrazac IPPO), a koji se podnosi do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu.

Obaveza pravnog lica čija je djelatnost prema klasifikaciji Monstata *ostalo obrazovanje* da plaća porez na dobit

Broj: 03/2- 19408/2-15

Podgorica, 28. decembar 2015. godine

Zakonom o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br. 06/02 i "Sl. list CG", br. 17/07...40/11), čija je primjena počela 16.02.2002. godine, propisani su oblici obavljanja privrednih djelatnosti i njihova registracija kod Centralnog registra privrednih subjekata (CRPS). Privredno društvo se prije CRPS-a, registruje kod MONSTATATA, odnosno prijavljuje poslovnu djelatnost i dodjeljuje mu se šifra djelatnosti u skladu sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti ("Sl. list Crne Gore", br. 18/11 od 01.04.2011). Šifra 85.59 - Ostalo obrazovanje prema Zakon o klasifikaciji djelatnosti podrazumijeva:

- obrazovanje koje nije definisano prema stepenima obrazovanja;
- akademsko tutorstvo;
- centre za učenje koji nude popravne kurseve;
- pripreme časove za polaganje ispita;
- učenje jezika i časove konverzacije;
- obuku za rad na računaru;
- vjersku nastavu;
- obuku za spasioce na bazenima i plažama;
- obuku za preživljavanje u prirodnom okruženju;
- obuku za javne nastupe;
- obuku u brzom čitanju.

Shodno članu 2 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 80/04 i „Sl. list CG“, br. 40/08 ... 61/13) poreski obveznik poreza na dobit je rezidentno, odnosno nerezidentno pravno lice koje obavlja djelatnost radi sticanja dobiti.

Prema članu 7 navedenog zakona osnovicu poreza na dobit predstavlja oporeziva dobit poreskog obveznika.

Oporeziva dobit se utvrđuje usklađivanjem dobiti poreskog obveznika iskazane u bilansu uspjeha, na način predviđen ovim zakonom.

U skladu sa navedenim, djelatnost *ostalo obrazovanje* pod šifrom 85.59, spadaju u usluge koje se smatraju izvorom dobiti, pa u skladu sa tim, pravno lice (d.o.o.) kao poreski obveznik poreza na dobit ima obavezu da:

- vodi poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva;
- sastavlja finansijske iskaze i sačinjava poresku prijavu poreza na dobit obrazac PD, koju sa bilansom uspjeha i bilansom stanja podnosi Poreskoj upravi do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Obveznik poreza na dobit obavezu poreza na dobit utvrđuje po godišnjoj prijavi i istovremeno sa istom plaća poresku obavezu. Stopa poreza na dobit iznosi 9%.

POREZ NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

Obaveza obračunavanja i plaćanja godišnjeg poreza na dohodak fizičkih lica

Broj: 03/2- 17819/2-15

Podgorica, 03. decembar 2015. godine

Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 ... 60/14) u članu 42 propisao je da godišnji porez na dohodak fizičkih lica sam obračunava poreski obveznik u poreskoj prijavi i plaća ga istovremeno sa podnošenjem poreske prijave.

Shodno članu 43 stav 4 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica poresku prijavu za 2014. godinu dužan je da podnese rezident koji ostvari dohodak:

- 1) od samostalne djelatnosti za koju se plaća porez po stvarnom dohotku;
- 2) od imovine i imovinskih prava;
- 3) od kapitalnih dobitaka;
- 4) iz inostranstva;
- 5) po osnovu ličnih primanja ostvarenih kod dva ili više poslodavaca, odnosno isplatilaca primanja, a čiji je ukupan mjesečni bruto iznos iznad 720 eura.

Ukoliko se radi o prihodima iz tačke 1,2,3 i 4 porez na dohodak fizičkih lica sam obračunava poreski obveznik u poreskoj prijavi i plaća ga istovremeno sa podnošenjem poreske prijave. Samo ako ste u 2014. godini imali dohodak po osnovu ličnih primanja ostvarenih kod dva ili više poslodavaca, odnosno isplatilaca primanja, a čiji je ukupan mjesečni bruto iznos iznad 720 eura i po tom osnovu podnijeli poresku prijavu (obrazac GPP FL) poreska obaveza će Vam se utvrditi rješenjem nadležnog poreskog organa.

Zakon o poreskoj administraciji ("Sl. list RCG", br. 65/01, 80/04, 29/05, "Sl. list Crne Gore", br. 73/10, 20/11, 28/12, 08/15) u članu 26 i 52 propisuje da poreski obveznik u propisanom roku uplaćuje poresku obavezu čiji iznos sam utvrđuje kada je poreskim zakonom propisano samooporezivanje. Utvrđivanje poreske obaveze rješenjem vrši poreski organ kada poreski obveznik ne obračuna ili netačno obračuna porez i kada je to propisano poreskim zakonom.

Inače, porez i doprinosi na dohodak fizičkih lica uplaćuju se na jedinstveni uplatni račun 820-30 000-740.

Postupak oporezivanja prihoda iz inostranstva

Broj: 03/2- 18801/2-15

Podgorica, 16. decembar 2015. godine

Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 ... 60/14) u članu 43 propisao je da se godišnja poreska prijava (obrazac GPPFL) podnosi do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu za prihode koja fizička lica ostvare, između ostalog i po osnovu prihoda iz inostranstva.

Dohodak koji rezidentna fizička lica ostvare izvan Crne Gore u toku godine može biti predmet akontativnog oporezivanja samo u zemlji u kojoj je taj dohodak ostvaren, dok će isti

eventualno biti predmet oporezivanja u Crnoj Gori tek sa istekom te godine, odnosno sa podnošenjem Godišnje prijave poreza na dohodak fizičkih lica. Akontativno plaćeni porez izvan Crne Gore biće priznat kao poreski kredit i prilikom utvrđivanja godišnje poreske obaveze biće izvršena doplata samo ukoliko je porez plaćen u inostranstvu niži od poreza koji bi se obračunao da je dohodak ostvaren u Crnoj Gori. Inače, u Crnoj Gori se porez na prihod od povremenog obavljanja samostalne djelatnosti, tj. na prihod ostvaren po osnovu ugovora o djelu, autorskog ugovora ili nekog drugog obligacionog ugovora, obračunava po stopi od 9%.

Da bi se priznao poreski kredit, rezidentni poreski obveznik mora uz GPP FL da dostavi i potvrdu o plaćenom porezu, izdatu od strane nadležnog poreskog organa zemlje u kojoj je ostvaren oporezovani dohodak. Ta potvrda treba da sadrži opis izvora prihoda, iznos prihoda, osnovicu, stopu i visinu plaćenog poreza i mora biti na jeziku te zemlje, a takođe i na crnogorskom jeziku uz ovjeru sudskog prevodioca.

Prihodi iz inostranstva koje ostvaruje poreski rezident Crne Gore ne podliježu obračunu i plaćanju doprinosa za obavezno socijalno osiguranje.

OSTALO (DRUGI PROPISI)

Poreski tretman otpremnina

Broj: 03/2- 18949/2-14

Podgorica, 22. decembar 2015. godine

Prema članu 94 stav 1 Zakona o radu ("Službeni list CG", br. 49/08, 26/10, 59/11, 66/12 i 31/14) zaposlenom za čijim je radom prestala potreba, a nije mu obezbijeđeno nijedno od prava iz člana 93 stav 2 tačka 5 ovog zakona, poslodavac je dužan da isplati otpremninu u visini od najmanje 1/3 njegove mjesečne prosječne zarade bez poreza i doprinosa u prethodnom polugodištu za svaku godinu rada kod tog poslodavca, odnosno 1/3 mjesečne prosječne zarade bez poreza i doprinosa u Crnoj Gori, ako je to povoljnije za zaposlenog. Otpremnina iz stava 1 ovog člana ne može biti niža od tri prosječne mjesečne zarade bez poreza i doprinosa kod poslodavca u prethodnom polugodištu, odnosno prosječne mjesečne zarade bez poreza i doprinosa u Crnoj Gori u prethodnom polugodištu, ako je to povoljnije za zaposlenog, u skladu sa stavom 2 ovog člana.

Članom 5a stav 2 tačke 7 i 8 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG" br. 65/01 ... 78/06 i "Službeni list CG", br. 86/09 ... 60/14) određeno je da se porez na dohodak ne plaća na primanja ostvarena po osnovu otpremnine **kod odlaska u penziju do 1.000 eura** i otpremnine zbog prekida radnog odnosa **usljed tehnološkog viška do najnižeg iznosa utvrđenog zakonom kojim se uređuje radni odnos**. Dakle, do navedenih iznosa kod ove dvije vrste otpremnina ne obračunava se i ne plaća porez. Na pojedinačne iznose koji prelaze propisane cenzuse porez se obračunava po važećim stopama tj. po stopi od 9% na iznos do 720 eura i po stopi od 13% iznad 720 eura. Iste stope do i preko navedenih iznosa primjenjuju se i prilikom isplate otpremnine **kod sporazumnog raskida radnog odnosa, s tim što u ovom slučaju kompletan iznos otpremnine podliježe oporezivanju**.

Dakle, prema članu 94 navedenog zakona, poslodavac je dužan da zaposlenom za čijim je radom prestala potreba **usljed tehnološkog viška**, isplati otpremnine **do najnižeg iznosa utvrđenim ovim zakonom i do ovog iznosa ne plaća se porez na dohodak**.

Shodno članu 18 stav 2 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/07, 79/08 , 86/09 ... 8/15) doprinosi za obavezno socijalno osiguranje se ne plaćaju na primanja po osnovu otpremnina.

Registracija stranca koji je angažovan po osnovu ugovora o djelu kod rezidentnog lica, za potrebe izvještaja IOPPD

Broj: 03/2- 18950/2-15

Podgorica, 22. decembar 2015. godine

Kod angažovanja stranaca po osnovu ugovora o djelu kod rezidentnog lica, a ukoliko njegovo angažovanje ne podrazumijeva boravak u Crnoj Gori, za potrebe izvještaja IOPPD, potrebno je izvršiti registraciju (evidentiranje) fizičkog lica u Centralni registar obveznika i osiguranika (CROO), na osnovu podnešenog obrasca JPR, Dodatka B, od strane isplatioca prihoda i fotokopije dokaza o identifikaciji stranog državljanina (pasoš ili lična isprava ako je

državljanin neke od bivših republika SFRJ), da bi mu se dodjelio identifikacioni broj za nerezidente.

Ukoliko njegovo angažovanje podrazumijeva boravak u Crnoj Gori kod registracije je potrebno da dostavi i dozvolu za privremeni boravak i rad, koju stranac pribavlja u skladu sa članom 37, 38 i 39 Zakona o strancima ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14 i 28/15) kod nadležnog Ministarstva unutrašnjih poslova.

Napominjemo da se strancu, prema članu 63 navedenog zakona, dozvola za privremeni boravak i rad, prema namjeni, može se izdati radi:

- 1) zapošljavanja stranca;
- 2) sezonskog zapošljavanja stranca;
- 3) rada upućenog radnika.

Upućeni radnik je stranac koji u ograničenom vremenskom periodu obavlja posao u Crnoj Gori, koja nije država u kojoj uobičajeno radi.

Dozvola iz stava 1 tačka 3 ovog člana, odnosi se na:

- 1) pružanje ugovorenih usluga;
- 2) kretanje lica unutar stranog privrednog društva.

Prema članu 69 Zakona o strancima stranac može pružati ugovorene usluge na osnovu ugovora zaključenog između stranog privrednog društva i pravnog lica sa sjedištem u Crnoj Gori za koje se usluge vrše.

Ugovorene usluge može pružati stranac koji je zaposlen kod stranog privrednog društva iz stava 1 ovog člana.

Dakle, stranac kod rezidentnog lica, za rad u Crnoj Gori može biti angažovan po osnovu ugovora o djelu na poslovima čišćenja kancelarije, pod uslovom da ima dozvolu za privremeni boravak i rad, na način propisan Zakonom o strancima. Nadalje, stranac koji ima dozvolu za privremeni boravak i rad, ima dodjeljen identifikacioni broj za stranca od strane MUP-a, pa je neophodno da poslodavac popuni njegove osnovne podatke preko JPR obrasca, dodatak B, za potrebe IOPPD izvještaja. Poslodavac nema obavezu da stranca prijavljuje na osiguranje, s obzirom da je prema članu 72 Zakona uslov za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad stranca, radi pružanja ugovornih usluga, da priloži dokaz da je zaposlen kod stranog privrednog društva i dokaz nadležnog organa o socijalnom osiguranju. Analogno tome, poslodavac po osnovu ugovornih usluga strancu ne obračunava doprinose za obavezno socijalno osiguranje, već samo porez na dohodak na osnovicu koju čini ugovorena bruto zarada umanjena za standardne troškove u iznosu od 30%.

Momenat nastanka poreskih obaveza za izvršnog direktora stranca

Broj: 03/2-17740/2-15

Podgorica, 01. decembar 2015. godine

U vezi vašeg akta, kojim ste od Poreske uprave tražili mišljenje kada strancu direktoru nastaju obaveze po osnovu poreza i doprinosa na socijalno osiguranje, s obzirom da isti nakon registracije privrednog društva u CRPS (kada se imenuje izvršni direktor), pribavlja dozvolu za privremeni boravak i radnu dozvolu za zapošljavanje izvršnog direktora, pozivamo se na mišljenje Ministarstva rada i socijalnog staranja br. 100-85/15-2 od 22.07.2015. godine i obavještavamo vas o sljedećem:

Zakon o strancima ("Službeni list CG", broj 56/14 i 28/15), čija je primjena počela 01.04.2015. godine, propisuje jedinstveni postupak izdavanja dozvole za privremeni boravak

i rad stranaca, koji sprovodi Ministarstvo unutrašnjih poslova. U članu 67 stav 3 i članu 68 stav 4 ovog zakona propisano je da je poslodavac dužan da u roku od osam dana od dana izdavanja dozvole za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja, odnosno sezonskog zapošljavanja, sa strancem zaključi ugovor o radu i prijavi ga na obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa propisima o radu. Ukoliko stranac ne stupi na rad u ovom roku, poslodavac je dužan da, najkasnije u roku od tri dana, o tome obavijesti Ministarstvo unutrašnjih poslova radi poništenja dozvole za boravak i rad (član 67 stav 4 i član 68 stav 5 Zakona).

Zakonom o radu ("Službeni list CG", broj 49/08 ... 66/12 i 31/14) u članu 2 stav 3 propisano je da se isti primjenjuje i na zaposlene strane državljane i lica bez državljanstva koji rade kod poslodavca na teritoriji Crne Gore, ako zakonom nije drukčije određeno. U članu 21 istog zakona je propisano da se radni odnos zasniva zaključivanjem ugovora o radu između zaposlenog i poslodavca. Ugovor o radu se zaključuje prije stupanja na rad, u pisanom obliku, što je propisano u članu 22 stav 1 ovog zakona. Članom 27 stav 1 Zakona o radu propisano je da zaposleni ostvaruje prava i obaveze iz radnog odnosa danom stupanja na rad.

Prema član 28 Zakona o radu poslodavac je dužan da prijavi zaposlenog na obavezno socijalno osiguranje (zdravstveno, penzijsko i invalidsko osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti) u skladu sa zakonom, danom stupanja na rad.

Kopiju prijave poslodavac je dužan da zaposlenom uruči najkasnije u roku od 10 dana od dana stupanja na rad.

Da bi se prijavilo fizičko lice koje je strani državljanin na PIO i zdravstveno osiguranje kao zaposleno lice, u ovom slučaju na mjestu izvršnog direktora, neophodno je da poslodavac popuni obrazac JPR dodatak B i podnese odgovarajuću dokumentaciju nadležnoj područnoj jedinici Poreske uprave: fotokopiju dokaza o identifikaciji stranog državljanina (pasoš); fotokopiju dokaza o završenoj školskoj spremi; fotokopiju ugovora o radu, odnosno rješenja o zasnivanju radnog odnosa i dozvolu za privremeni boravak i rad. Na osnovu navedenog zaključujemo da je poslodavac dužan da, na osnovu dozvole za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja, odnosno sezonskog zapošljavanja, koje izdaje Ministarstvo unutrašnjih poslova, u roku od osam dana od dana njihovog izdavanja, sa strancem zaključi ugovor o radu i prijavi ga na obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa propisom o radu. Danom stupanja na rad (u roku od osam dana od dana dobijanja dozvole) stranac ostvaruje prava i obaveze iz radnog odnosa, odnosno, **poreske obaveze nastaju po osnovu prijave zaposlenog na socijalno osiguranje, odnosno od dana zasnivanja radnog odnosa. Zaposleni ima pravo na zaradu, koja se određuje u skladu sa ugovorom o radu i Opšte kolektivnim ugovorom.**

I za izvršnog direktora, kao i za ostala zaposlena lica, obračunavaju se porez i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje iz i na zarade, pri čemu nije od uticaja činjenica da je to lice strani državljanin.

Obaveza poslodavca da zaposlenom nadoknadi povećane troškove koji su u funkciji izvršenja poslova

Broj: 03/2- 18082/2-14

Podgorica, 08. decembar 2015. godine

Članom 31 Opšteg kolektivnog ugovora ("Sl. list Crne Gore", br. 14/14) je propisano da poslodavac zaposlenom nadoknađuje povećane troškove koji su u funkciji izvršenja poslova, ako to na drugi način nije obezbijeđeno, i to dnevnicu za službeno putovanje u inostranstvo u iznosu i na način propisan od nadležnog organa državne uprave.

Obračun dnevnice za službeno putovanje propisan je Uredbom o naknadi troškova državnim službenicima i namještenicima ("Službeni list CG", br. 26/12) uz koju je odštampan i čini njen sastavni dio "Spisak zemalja s odgovarajućim iznosom dnevnice".

Prema članu 13 navedene uredbe za vrijeme službenog putovanja u inostranstvo službeniku pripada dnevnicu, naknada troškova smještaja sa doručkom i naknada troškova prevoza u inostranstvu.

Iznosi dnevnica za službeno putovanje u inostranstvo utvrđeni su u Spisku zemalja sa odgovarajućim iznosom dnevnica, koji je sastavni dio ove uredbe.

Dnevnicu službeniku se prema odredbama člana 16 navedene uredbe isplaćuje na način:

- Ako je na službenom putovanju u inostranstvo obezbijeđen samo smještaj bez ishrane, dnevnicu se isplaćuje u cjelini.
- Ako je na službenom putovanju u inostranstvo obezbijeđena ishrana (ručak i večera), dnevnicu se umanjuje za 60%.
- Ako je na službenom putovanju u inostranstvo obezbijeđen jedan obrok (ručak ili večera), dnevnicu se umanjuje za 40%.
- Ako je obezbijeđen prevoz, smještaj, ishrana i određena novčana naknada od organizatora koji je uputio pozivno pismo, službeniku ne pripada naknada troškova službenog putovanja u inostranstvo.

Službenik ima pravo na iznos od 40 % dnevnice, od strane poslodavca koji ga upućuje na službeni put u inostranstvo, pod uslovom da mu organizator pored obezbijeđenog prevoza, smještaja i ishrane, nije obezbijedio određenu novčanu naknadu.

Dakle, navedene odredbe Opšteg kolektivnog ugovora obavezuju poslodavca da zaposlenom za službeni put u inostranstvu, isplati propisani iznos dnevnice u skladu sa Uredbom o naknadi troškova državnim službenicima i namještenicima.

Poreski tretman nevladinih organizacija

Broj: 03/7 –17742/2-15

Podgorica, 01. decembar 2015. godine

Prema članu 2 Zakona o nevladinim organizacijama ("Službeni list CG", br. 39/11) nevladino udruženje je dobrovoljna neprofitna organizacija sa članstvom, koju osnivaju domaća i/ili strana fizička i/ili pravna lica, radi ostvarivanja određenih zajedničkih ili opštih ciljeva i interesa.

Nevladine organizacije stiču status pravnog lica upisom u odgovarajući registar MUP-a.

Članom 24 navedenog zakona je propisano da nevladina organizacija mora imati lice ovlašteno za zastupanje, koje može, ali i ne mora biti u radnom odnosu – zaposleno lice.

Ukoliko nevladina organizacija ima angažovana lica koja ne ostvaruju za svoj rad nikakvu protivnaku, onda s tim u vezi nije ni dužna da ih prijavljuje u nadležnoj jedinici Poreske uprave kao zaposlena lica, niti da im obračunava zaradu i poreske obaveze po tom osnovu.

Inače, prema članu 29 Zakona o nevladinim organizacijama propisano je da:

- Nvladina organizacija može neposredno obavljati privrednu djelatnost utvrđenu statutom ako se za obavljanje te djelatnosti upiše u registar privrednih subjekata.
- Ukoliko prihod od privredne djelatnosti u tekućoj godini prelazi iznos od 4.000 eura, nevladina organizacija ne može neposredno obavljati privrednu djelatnost do kraja tekuće godine.
- Izuzetno od navedenog nevladina organizacija može nastaviti da obavlja privrednu djelatnost do kraja tekuće godine pod uslovom da prihod od te djelatnosti u tekućoj godini ne pređe 20% ukupnog godišnjeg prihoda u prethodnoj kalendarskoj godini, već preko registrovanog privrednog subjekta.
- Dobit ostvarena obavljanjem privredne djelatnosti mora se upotrijebiti na teritoriji Crne Gore za ostvarivanje ciljeva radi kojih je nevladina organizacija osnovana.
- Nvladina organizacija obavlja privrednu djelatnost saglasno posebnim propisima kojima se uređuju uslovi za obavljanje te vrste djelatnosti.

Prema odredbama Zakon o porezu na dobit pravnih lica („Službeni list RCG“, br. 65/01 ... 80/04 i „Službeni list CG“, br. 40/08 ... 61/13), nevladine organizacije nijesu poreski obveznici poreza na dobit ukoliko obavljaju nedobitnu djelatnost. Ukoliko obavljaju privrednu djelatnost iste su dužne da:

- izvrše registraciju kod CRPS Poreske uprave shodno članu 29 navedenog zakona;
- kao poreski obveznici poreza na dobit sastavljaju i podnose finansijske izvještaje i poresku prijavu poreza na dobit pravnih lica, područnoj jedinici Poreske uprave do kraja marta tekuće godine za prethodu kalendarsku godinu. Stopa poreza na dobit iznosi 9% i obračunava se na poresku osnovisu iskazanu u godišnjoj prijavi poreza na dobit.

Članom 32 Zakona o porezu na dobit pravnih lica propisana su poreske olakšice pravnom licu-nevladinoj organizaciji, koja je registrovana za obavljanje privredne djelatnosti, poreska osnovica se umanjuje u visini od 4.000€, pod uslovom da dobit koristi za finansiranje ciljeva zbog kojih je osnovana. Ovo umanjenje se priznaje najviše do iznosa poreske osnovice.

Dakle, u skladu sa navedenim odredbama Zakona o nevladinim organizacijama, NVO može obavljati istovremeno neprofitnu djelatnost zbog koje je osnovano, kao i privrednu djelatnost za finansiranje svojih ciljeva radi kojih je osnovana, pod određenim uslovima propisanim članom 29 zakona. Ukoliko ostvarite profit, odnosno dobit dužni ste da se registrujete u CRPS i poprimite jedan od oblika organizovanja privredne djelatnosti, čim ostvarite prihod veći od 4.000€ u tekućoj godini

Obaveza plaćanja prireza na porez na dohodak fizičkih lica

Broj: 03/2- 17936/2-15

Podgorica, 02. decembar 2015. godine

Zakon o finansiranju lokalne samouprave ("Sl. list RCG", br. 42/03, 44/03, "Sl. list Crne Gore", br. 05/08, 51/08, 74/10, 01/15) u članu 7 stav 2 propisao je da se prirez porezu na dohodak plaća na porez na prihode od ličnih primanja, porez na dohodak od samostalne djelatnosti, porez na prihode od imovine i imovinskih prava i porez na prihode od kapitala. Pri tome se ne pravi razlika da li navedene prihode ostvaruju rezidentna ili nerezidentna fizička lica, te da li se porez utvrđuje rješenjem ili po odbitku.

Dakle, i prilikom utvrđivanja poreza po odbitku prilikom isplate prihoda od kapitala nerezidentnom fizičkom licu, isplatilac je dužan da na teret svojih sredstava obračuna i uplati prirez na porez po stopi utvrđenoj odgovarajućim aktom jedinice lokalne samouprave.